

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ția.

Manuscrise nu se în-
polază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Bosnia.

(S.) Ceece trebuiă să prevadă ori și care om judecată s'a întâmplat: nu mai există adevăr dualismul și se pune din ce în ce stăruior întrebarea, dacă vom avea de înaintea un fel de dualism ori Bosnia și Herțegovina se alipesc fie la Ungaria, fie la Austria.

Oamenii de stat ai Ungariei stărui, se înlege, ca aceste două țări să fie considerate făcând parte din regatul ungar, deoarece au fost stăpânite odinioară un timp oarece de unul dintre regii Ungariei, iar în plomade inaugurare dela 1867 se zice, dacă în viitor se va fi cucerit vre-o țară, ea a fost stăpânită vre-odată de vre-unul dintre regii Ungariei, ea va fi încorporată în regatul ungar.

Dac'am admite azi principiul acesta, am merge foarte departe, căci sunt multe țările, care regi de ai Ungariei pretindeau a le apăna și Majestatea Sa, regele Apostolic al Ungariei, ar fi pentru mulți amenințator, căci nu credem, că ține să fie.

Sar mai justifică apoi, ba chiar s'ar legitima aspirațiunile Rusiei asupra peninsulei Balcanice, căci Svietoslav, fiul lui Igor și tatăl lui Ruric, a fost în adevăr țar al Bulgarilor și până în ziua de astăzi țarul Bulgarilor are în așa numita mare titlatură a sa și calificativul de »Țar al Bulgariei«, ba titulatura de »țar« nici n'a existat la ruși decât după ce Svietoslav a luat-o stăpânitor al Bulgariei.

Mai e apoi și legea dela 1880, care dispune, ca pozițiunea țărilor ce în viitor se vor adăuga la monarhie să fie hotărâtă în virtutea înțelegerii luate între cele două părți ale ei.

Se vor adăuga dar aceste două țări la regatul ungar — nu pentru că are acest regat oare-care drepturi asupra lor, ci dacă se va învoi și Austria și dacă interesele monarhiei și ale populațiunilor din ele o vor fi cerând aceasta.

După semnele ce s'au ivit până acum Austria nu se va învoi. Nu prea par oamenii de stat ai Austriei a ținea, ca Bosnia și Herțegovina să fie adăugate la Austria, dar țin, ca ele să nu fie adăugate la Ungaria și indeosebi armata împărătească stărui, ca ele să formeze o a treia parte a monarhiei, în care împăratul poate să resolve după înțeleapta sa chibzuire chestiunea pașnicei conviețuiri a popoarelor de deosebite neamuri și credințe. E, precum se zice, mai ales A. S. Imp. Arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul presumpțiv al scaunului împărătesc, acela, care nu se împacă cu gândul, ca un popor să asuprească pe celalalt în virtutea drepturilor istorice ori a superiorității numerice ori culturale.

Ori și cum ar fi, ne aflăm în ajunul unor hotărâri mari, care vor trebui să chimbe și pozițiunea românilor din regatul ungar, și avem să ne dăm seamă, care sunt interesele noastre în fața schimbărilor ce se pregătesc.

Știm, cât am suferit în timpul celor din urmă patruzeci de ani. Ne-am plâns adese-

ori, că am fost sacrificați, și am purtat lupta de apărare ca fiind națională și purtată contra poporului maghiar, care ne asuprește. Azi ne-am dăruit, în sfârșit, și știm, că nu avem să ne luptăm contra poporului maghiar, care suferă și el, nici contra vre-unei clase sociale, ci contra unei asociațiuni de exploatați, adunătură din toate neamurile și din toate clasele sociale, care nu interesele statului ungar le servește, nici binele poporului maghiar îl vrea, ci se sbate, ca cu muncă cât de puțină să-și asigureze un traiu cât se poate de bun.

Moldovan Gergely, Ciocan János, Saluzinszki și toți ceilalți de seama lor nu sunt nici maghiari, nici nobili ungari, cum nu sunt nici nemții, nici slovacii, nici sârbii, nici ovreii care se sbuciumă alături cu dâșii; nu e maghiar ori nobil ungar nici chiar căpetenia de frunte alor, Wekerle: sunt exploatați ai tuturor, care abuzează și în jos, și în sus de putere, ca să-și facă treburile.

În luptă cu adunătura aceasta razămul nostru firesc e Coroana, care e interesată și ea, ca exploatarea aceasta să înceteze și ni-a dat dovezi neîndoioase, că vrea să pună capăt stării de lucruri ce în timpul celor din urmă câteva zeci de ani s'a creat în Ungaria.

Un interes bine lămurit avem dar: ca puterea Coroanei să crească și să ajungă la covârșire.

Conduși de acest gând luminos vom ști în toate împrejurările, ce avem să facem.

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Cugetări.

Din inimile voastre să vie lumina care va înălța unde lipsește soarele din cer!

Carmen Sylva.

Spiru Călin.

De Ioan Slavici.

IV.

Judecător la tribunal, Spiru avea să se descurce mai mulți și se izbiă de interese mai multe mai mari.

Își făcuse însă reputațiunea și-i mersese la cămăra vestea mai înainte de a fi sosit el acolo; se feri dar toată lumea de dânsul — ca de un diavol, care e în stare să te lovească pe neașteptate, când nici cu gândul nu gândești.

În curând apoi au început mai unul, mai altul — lăsa în bătaie de joc și să ridă de dânsul ca de un maniac, care vrea să facă ceea ce nu e în putință și supără pe toată lumea fără de nicio folos pentru dânsul.

Pe la sfârșitul anului s'au făcut apoi primele cercări de a-i face vânt, iar după aceste n'au răsit s'a pornit vorba, că e slugoiu, unealtă a diavolului, spion deghisat, care stă la pândă, și cu urechea, ca să prindă vorbe, restălmăcește lapte și denunță până chiar și cele mai nevăzute acte.

Abia după ce a fost înaintat judecător s'a pornit ura nelimpăcată.

Om îmbogățit din fel de fel de afaceri murdare, în aparență foarte cum se cade, dar moșic și calic, neseceat în născocirea mijloacelor de a se folosi de strimtorările altora, sgârșit și cămătar nemilos: așa trebuiă să-l știe lumea și așa-l și știă.

Până chiar și Tereza, care îmbătrânise, cum zicea el, la casa lui, stătea pe gânduri, se viclenise și intra în vorbă cu clevetitorii, le dădea despre viciața lui intimă informațiuni, pe care ei le restălmăciau, și scotocea prin saltarele mosei.

Cum ar mai fi putut el în asemenea împrejurări să mai intre în vorbă cu cineva despre cineva ori să pună chiar la cale ceva!?

Își cântă, tignit și nesupărat ca totdeauna, de treabă.

„Sunt însă și oameni, cu cari o duc bine, — îmi scriă el într'un rând. — Sătenii țin la mine, fiindcă îi cunosc bine, le știu păsurile, îi ascult cu răbdare, și nu cred, c'ăși fi în stare să le fac vre-o nedreptate. E ușor să mulțumești pe cel ce câștigă; eu am ținut totdeauna să conving pe cel ce pierde, că așa cere dreptatea, și țărânul înțelege așa ceva. Treceam zilele aceste prin piață. Un sătean, care pierduse câteva zile în urmă un proces văzându-mă, a venit spre mine, s'a plecat până la pământ și mi-a sărutat mâna. „De! — mi-a zis apoi. — Ce să faci, boierule!?” Rabzii și D-ta, cum răbdăm și noi, ca multe ai să rabzii și mai multe ai face, dac'ai putea! — Nu i-am zis nimic, dar văzuse din fața mea vîna părere de rău, de care eram cuprins când s'a dat hotărîrea.“

„Așa sunt și jidanii. Sunt de-o nimitoare neruginare și dau năvală ca porcii, dar știu să prețuiască dreptatea și au un nemărginit respect față cu ceice o fac. Li iau totdeauna cu binele, îi ascult cu răbdare, îmi dau silința să-i conving, dar, — mă știi, — nu le zic o vorbă aspră, ci-i tratez ca pe semenii mei ori ca pe niște copii amăgiți, rău năvățiți și stricați. Ori și unde ași fi trecând printre dâșii, ei se dau la o parte, mă salută cu fețele voioase și mă arată copiilor ca să mă știe și ei. Mai ales habotnicii se simt foarte măgulți, dacă stau de vorbă cu dâșii și-i întreb, cum le mai merg afacerile.“

Intr'una din zile, trecând prin piață, întâlnesc pe unul, om sărac, care avuse un proces, la care partea adversă, un habotnic, nu se prezentase. „Să trăiești, boierule, — îmi zise el oprindu-se zimbînd în fața mea. Ai văzut, că n'a venit Herșcu când a aflat, că D-ta ești judecător!? E mai bine așa: ne-am împăcat! Ce câștigă adică el și ce pierdeam eu!? — Ce pierdea el și ce câștigam eu!? De ce timbre și hârtie stricăți și plată la avocat și timp pierdut!? — Să trăiești, boierule!“

Și în adevăr multe procese nu s'ar face, dacă judecătorii ar fi conștiincioși și advocații de bună credință.

Câteva zile în urmă am întâlnit pe Herșcu. Eră destăvornic de bun simț și-i zise o vorbă întrebându-l ce mai face și cum mai merg afacerile.

„Vă mulțumim, foarte vă mulțumim, boierule, — răspunse el plecându-se de trei ori în fața mea și primind cu șială mâna, pe care i-o întinsesem. Merg bine! — Afaceri sunt, — urmă el apoi mai încet, — foarte bune afaceri, dar

Di ministru de externe Aehrenthal prin cluburile ungurești. Di Aehrenthal urmează a vizita cluburile partidelor coaliționiste. Joi Excelența Sa a vizitat clubul partidului constituțional. Toate ziarele coaliționiste înregistrează pe larg vizitele acestea, iar după ce ai cetit pe rând coloanele, afli că di ministru de externe s'a păzit cu îngrijire de-a face orice declarație importantă.

Azi baronul Aehrenthal va vizita clubul partidului popular catolic.

Oprirea exportului de arme. Guvernul austriac și cel unguresc au oprit exportul de arme precum și de orice munițiuni de războiu către Serbia și Montenegro.

Liga culturală în noua iei fază.

După un somn destul de lung, »Liga culturală« în sfârșit începe să se miște în centru și să se dezmoștească la periferii. Dar noua fază în viața »Ligei« nu înseamnă numai o reculegere ci și mai mult: o nouă îndrumare în activitatea ei.

În vreme ce vechea Ligă își înțelegea rostul în sens pur politic, noua Ligă crede că are mai presus de toate un rost cultural. Noii oameni ai Ligei cred că menirea ei nu este de-a apăra și ocroti interesele românismului numai prin politică ci prin mijloacele mult mai adânci și mai trainice ale culturii. Activitatea ei nu se va întinde numai asupra românilor din afară de hotarele țării ci și asupra României însăși.

În acest scop ea a deschis prima bibliotecă pentru popor în București compusă din 10,000 de volume. Despre serbarea și despre conferințele ce s'au ținut cu acest prilej am adus și noi scurte rapoarte. Tot din noua îndrumare a Ligei au răsărit și cele două meetinguri naționaliste dela Brăila și Bacău, iar pe Dumineca viitoare la București.

Noua îndrumare a Ligei nu-i însă un fenomen trecător și fără cauze mai adânci, ci răsare din noul curent naționalist menit să aducă o nouă viață culturală în România. Inițiatorul și creatorul noului curent,

di Nicolae Iorga a redactat și un apel în favorul Ligei din care reproducem următoarele pasagii.

Dincolo de hotarele libertății românești, guvernele statelor ce stăpânesc teritoriul român și o mare parte din poporul nostru, nu se pot gândi la ajutarea culturii lui. Ba în unele părți ca în Ungaria, se cheitulesc cele mai mari silinți pentru a distruge orice element de cultură specifică a românilor și a-i ucide sufletește, făcându-l să treacă prin silă ori prin momeli la nația stăpânitoare. Acum de curând, legi draconice îndreaptă școlile confesionale românești din Ungaria spre distrugere sau renegare.

Și, în vremea noastră, numai pe cultura proprie, larg răspândită și iubită, servită de toate stratele sociale se poate răzimi viitorul unui neam.

Orice om cu simțire pentru poporul din care face parte, orice om cu înțelegere pentru nevoile imperioase ale timpului nostru are de sigur încredințarea că jertfe mari trebuie aduse de fiecare ființă morală a românilor ca nație modernă, cu caracter unitar și îndreptare sigură într-o dezvoltare normală.

Aceste aspirații legitime ale oricărui român conștient nu pot fi servite de stat, a cărui acțiune e oprită după dreptul ginților de hotare. Nici o instituție de stat sau bucurându-se de ajutorul statului și urmând indicațiilor lui nu poate stă în serviciul intereselor morale unice ale României întregi. »Liga Culturală« singură e chemată a se îngrijii de aceste nevoi esențiale ale neamului.

Puterea ce-i trebuie pentru a-și atinge ținta, nu i-o pot da însă decât românii înțelegători de datoria lor și gata a dărui pentru binele poporului din care fac parte.

Spre dânsii se îndreaptă rugăciunea noastră.

Au cu t ții datoria de a se înscrie în Ligă și de a răspunde cotizația de un leu pe lună pe care o impun statutele. Cererile de înscriere se pot adresa secretariatului Ligei în București sau secțiilor respective. Cea dintâiu cale e însă de preferat.

E vremea să arătăm că suntem un popor real, un popor definitiv, cu o singură conștiință în tot cuprinsul său, și nu e strânsură tolerată de alte neamuri pe pământul care trebuie să fie între toate hotarele pământ național românesc.

Ca măsuri practice, comitetul e de părere că ar putea folosi încă următoarele:

Proprietarii de ziare, organizatorii de spectacole și serbări sunt rugați a majora cu 10 bani sumele ce li-se datoresc, consacrand acest spor »Ligei«.

Se vor răspândi carnete, cuprinzând în valoare de 10 bani, pe cari oamei sunt rugați să le împartă. Astfel de cupru pot lua dela secretariatul Ligei, începând de 15 Octomvrie, dela 8 la 10 seara, cere și prin poștă, în schimbul valorii la a unei garanții.

Se vor așeza în restaurantele românești de colecte pentru școlile din Ardeal.

Se vor ruga negustorii români a primi poșt publicatiile și cărțile poștale ale Ligei. Ateneele și toate societățile culturale sunt gate a declara că aderă la scopurile Ligei primesc ca acțiunea lor să fie condusă și rată de Ligă.

Persoanele, cari doresc să ajute Ligel sunt duros rugate a se constitui în comitet de pagandă în deosebite localități și în deo strate sociale cărora aparțin.

Președinte, S. Șomănescu; Secretar, N.

Din România.

Maj. Sa Regele e cu desăvârșire restabilire o datorește curei în the vechiul său medic di Profesor Dr. Theodor. Această cură a constatat într-o alimenta ouă crude și întrebuințarea apei de Vichy. M. Sa Regele va rămâne la Sinaia până Noemvrie, când va reintră ca de obicei în pitală.

Meeting naționalist. Miercuri seara a avut o întrunire la locuința diul Policrat di levardul Elisabeta Nr. 58 București.

Intrunirea a fost prezidată de dnul I. ca e a protestat contra atitudinii pe care a Austria cu ocazia evenimentelor din Balcani. Dnul Take Policrat arată că în lupta ce d treprindem pentru apărarea patrimoniului noastre nu trebuie să ne preocupe de că sentimentul naționalismului cinstit.

Toți oamenii politici trebuie să lupte ca viitorul țării noastre să nu fie sfărâmat. Dnul Policrat arată apoi cum multe di mici au fost jignite de politica Austriei, ca adus daune.

Oratorul face din nou apel la cel de gându-i a lupta cu energie contra Austriei în toate împrejurările a făcut ca să slăbească terea țării noastre.

Di P. Petrovici, se miră cum Austria azi în stăpânire Bosnia și Herțegovina, când ea n'a făcut altceva decât să le administreze prin delegație, timp de 30 de ani.

cam lipsese capitalele. Uite, — urmă iar, — e acum vorba de câte-va păduri, la care se poate câștiga cu un capital de 500.000 lei cel puțin sută la sută. Asta ar fi ceva pentru D-ta, boierule“.

„Nu cum-va-ți închipuiești, — întimpinai, — că eu am atâta avere?“

„Ai, n'ai, asta nu ne privește, — răspuse el. E destul capital numele D-tale: bani găsim noi. E vorba, ca pădurea să nu putrezească și ca noi să avem de lucru și să putem hrăni săracii, care caută muncă“.

„Uiti, — i-am zis, — că sunt judecător și nu pot să intru în daraveri.“

„Jidanul își scoase pălăria și se plecă până la pământ“.

„Adeseori mi-se întâmplă asemenea lucruri și totdeauna sunt cuprins de simțământul, că multe s'ar putea face într'un mai larg cerc de activitate. Ca să ajungi însă și să te și ții într'un asemenea cerc, trebuie să treci cu vederea, ba chiar să și faci multe, pe care ți-ar fi greu să le mărturisești și ți-e rușine să le știi. — Mai bine lipsă!“

Peste vre-o cinci luni de zile mă pomenesc cu Spiru la mine.

Iși achitase trăind numai din leafa lui Incetul cu Incetul cele două datorii la bancă, își mai cumpăraseră 80.000 lei scrisuri și avea un venit sigur de peste 7000 lei pe an.

„M'am retras, — zise el, — din magistratură și m'am înscris, vorba ta din tinerețe, în lista advocaților.“

Mă uitam cu un fel de jale la el.

Să fii avocat, om trecut abia de trei-zeci și unu de ani și să mai ai și venit de peste 7000 lei pe an, și temperamentul chibzuit al omului, care face numai ceea ce voiește: Unde avea el s'ajungă peste alți zece ani!“

Iară eu botezasem decurând al cincelea copil și nu m'ași fi putut ajunge cu cele două slugi, dacă cumnată-mea, sora mai mică a Alinei, fată acum cam trecută, nu s'ar fi înjugat, ca să și ajute sora dădăcându-și nepoțelii. Casa era părăginită și nu ne mai încăpea, pe ici pe colo căzuse tencuiala, burleanele crăpaseră de mult, acoperișul se ruginise și răsbia ploaia în mai multe locuri prin el, ulucile era peste tot plecate, — șopronul era tot șopron; — numai că rău de tot hodorogit, iar copiii creșteau, cereau și, vorba lui Spiru, mă strâneau de gât.

„Facem socoteala?“ — îl întrebai eu pe Spiru.

„O am și-am avut-o totdeauna gata, — răspuse el, — dar nu e zor s'o încheiam“.

„Ba e zor, — ti zisei eu. — Pe mine măcă nu mai știu în cotro s'o apuc.“

„Ai datorii, care te strâng?“ — întrebă tându-se în ochii mei.

„Știi foarte bine, că nu pot să am, — punsei apăsând asupra vorbelor.“

„Ei! — grăi dânsul râsuflând mai ușor tunci puțin îți pasă! — Dacă ai nevoie, iar vre-o operațiune și-ți dau eu, căți îți iară tu urmezi înainte cu cei două-zeci de“

Ei începu apoi să se plimbe, cum ti era ceial când făcea combinațiuni.

„Facem, — repetă el peste câțva timp, cem o combinațiune“.

Aci au rămas apoi lucrurile.

Asta eră pela mijlocul lunei Main. Pea șitul lunei Iunie, un semn că n'o făcuse n'avea de gând s'o facă uitată, Spiru a ves un arhitect, antreprenor, zidar, ce-o fi fost examinat casa.

Tabla nu mai eră bună de nimic, căp trebuia făcută din nou, tavanul mai trebuia cat, între casă și șopron se mai putea adă sală, cercevelele ferestrelor erau pe ici pe

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofone, la

FALK IMRE se pot pră cu plătere la

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și mo

Cu stimă: **Falk Imre, Kolozsvar, str. Deák Ferencz nr. 30.**

sa indemna multimea sa lupte pentru apă-
intereselor țării și să se avânte către sen-
tinel nostru național.
și suferințele fraților noștri din Transilva-
niă și că Austria nimic n'a lucrat pentru binele
alorilor de acolo.

ce apel la tineret și cere a luptă pentru ca
noastră să nu-și știrbească nimic din renu-
și patrimoniul ei.

advocat M. Valerian critică în mod vehe-
politica diplomatică a Austriei și după ce
istoricul acestei țări, conchide arătând că ea
dușmana țării noastre și că se servească de
face ilegale.

rem deci ca toți să lupte contra dușmanu-
care se uită la noi cu ochi răi.

D. Alexandrescu: Spune, să ne ferim de
te dăunătoare mișcării noastre. Nu sunt
emisi, dar cred că nu e bine să amestecăm
chestiunea evreească.

e bine să umblăm după cuceriri. Să pă-
ce avem, iar ochii noștri să stea vesnic
câtră Dunăre, care trebuie să fie a no-
Să denunțăm alianța cu Austria și să in-
im perfidia ei.

Stanislas Cihoski propune să se aleagă un
tiet de acțiune, care să pregătească marea
unire naționalistă din Capitală.

au luat apoi cuvântul mai mulți oratori și
va studenți.

trunirea s'a terminat la orele 11.

Comisiunea româno-bulgară pentru deli-
area talvegului Dunărei dintre România și
garia, în frunte cu dnul inginer Inspector A.
rat digny, au vizitat lucrările portului Constanța.
Cernavoda, comisiunea s'a dus pe Dunăre
vaporașul »Domnița Florica« până la Călă-
are a.

Membrii comisiunii s'au înapoiat în București,
ta de aci delegații bulgari vor plecă în Bulgaria
nului în Calafat.

Membrii comisiunii româno bulgară pen-
lucrările de recunoaștere ale talvegului dună-
an, în frunte cu dl inginer Inspector Saligni,
sosit la călărași cu vaporașul »Domnița Flo-
ei, ca.

De acolo, el au plecat spre București.

Diplomatice. Decretul pentru numirea dlui
colae Mișu, ca ministru al României la Viena,
fost semnat ieri de M. S. Regele.

Dnii D. Sturdza și Mișu, vor plecă azi la Si-
mionia.

trezite: așa zicea expertul deocamdată, căci și
dușumele se nită cam chiorș.

Pe mine și pe Alina ne apucaseră răcorile.

„Dar nu vreau decât o reparațiune — așa mai
nevoie“, — zisei eu.

„Lasă, — îmi zise Spiru, — nu te amestecă
lucruri, la care nu te pricepi. Faci acum o
rpeală, la anul alta, apoi iar alta și te ține în-
nit și întreit“.

Ce-ai fi putut să-i faci!? — Fără de el tot nu
team să încep nimic.

Pela începutul lunii August a venit Spiru cu
it om de specialitate, ca să iee notițe și să-i
acă un devis în toată regula.

Nu mi rămânea decât să aștept și am așteptat.
Spiru n'avea însă nici odată grabă.

Luase în dosul Cișmigiuului cu chirie o casă cu
intrarea din stradă, — la asta ținea mult, trei
acoperi, un birou și-un iatac pentru el și o
bucătărie pentru Tereza, asta cu intrarea din curte,
unde eră și bucătăria.

Om cu multe tabieturi, mai ales după anii pe-
recuți în provincie, nu putea să se despartă de
Tereza, care îi știă toate slăbiciunile și-l regulase
pe un ceasornic. Eră apoi și cu câțiva ani
mai în vârstă decât dânsul și-l ținea oare-cum
subt păpuș: e mare puterea femeii, care-ți dă în
focare zi de mâncare!

Își pusese la intrare firma, „Spiru Călin, fost
magistrat, avocat“, mergea la tribunal tot atât
de regulat ca odinioară la cursuri, cunoștea toate
„cauzele“ mai însemnate și se împrieteniise cu
multă lume, dar nu pledea, ci azista numai la pro-
cese, dădea sfaturi, intervenia pe ici pe colo
pe lângă câte un judecător, cu care aveă legă-

Distincție. Dnul Nicolae Xenopol, senator și
directorul apreciatei reviste »Le Mouvement éco-
nomique«, a fost ales membru de onoare al Ca-
merei de comerț din Praga.

O broșură unghurească pentru votul universal.

Trei scriitori sociologi unguri, anume
Jászi Oszkár, Zigány Zoltán și Rácz Gyula
publică o broșură unghurească intitulată:
»Reforma electorală și viitorul poporului
unghuresc«. Niciodată poate nu s'a argu-
mentat cu atâta competență, pricepere și
seriozitate pentru votul universal. Cu o
pregătire temeinică și cu mare aparat cei
trei autori analizează concepția actuală a
conducătorilor politici unguri despre re-
forma electorală. Actuala politică governa-
mentală are două argumente împotriva vo-
tului universal: primejdia socialismului și a
naționalismului.

Broșura din chestiune analizează pe rând a-
mândouă preținse primejdii. Zugrăvește întâi si-
tuația în care se află țara.

Viața publică a Ungariei e plină de semnele
unei disoluții politice și sociale. Țara întregă e
o uriașe mocirlă. Milioanele poporului tânjesc
în mizerie. În parlament stăpânește clica feudală
a Andrásseștilor, Apponyestilor și a celorlalte fa-
mili nobile. Actuala criză e începutul unei însă-
nătoșiri. Tendința iei e de-a înlătură vechile par-
tide fără busolă socială și economică, vesnic
călărind pe calul de băț al dezideratelor de drept
constituțional și neținând seamă de adevăratele
trebuințe ale țării.

Trebuie creiată Ungaria nouă, democratică.
Singura cale spre acest scop e votul universal.
Partidul socialist a fost acuzat ca lipsit de pa-
triotism. Dar el a cerut ridicarea barierei vamale
spre a întâri industria unghurească, este de-
i mai patriotic decât marii proprietari, care vor să menție
actuala stare spre a-și desface produsele econo-
mice mai bune.

Primejdia naționalistă e o gogoriță care tot
mai bântuie pe patrioți. Aici broșura dovedește
că politica de maghiarizare cu mijloacele între-
buințate de guvernele de azi sunt zadarnice. Dacă
Rusia cea puternică, Germania bogată și cultă,
cu uriașul aparat birocratic și cu puterea lor eco-
nomică n'au izbutit să asimileze minorități nelin-

semnate ca pe polonii din Germania și pe finlan-
dezii Rusiei, cum poate nădăjdui Ungaria cea
sărăcă și slabă că va putea maghiariza jumătatea
țării?

Dimpotrivă în Statele-Unite educația și votul
universal sunt mijloacele de căpetenie ale asimila-
rii și contopirii națiunilor, cum spune econo-
mistul Mayo-Smith.

În Anglia de asemenea, înainte de 1830, data
democratizării dreptului de vot, țara era sbucimată
de lupte naționale, iar reforma electorală a adus
liniște.

Democrația va aduce aceleași roade în Un-
garia. Națiunea care în secolul al XX-lea să ra-
zîmă pe forța brutală, pe desmoștenirea popoare-
lor și pe mijloacele corupțiunii, este pierdută.

Singurul mijloc de asimilare e democratizarea.
Atmosfera orașelor, viața burghezoasă, desvol-
tarea industriei sunt cei mai puternici factori de
maghiarizare. Până și Kosuth tatăl a preconizat
votul universal spre a câștiga pe români.

S'a spus că votul universal va aduce o majo-
ritate nemaghiară în cameră. Minciună. Cu date
statistice exacte, comitat de comitat, broșura do-
vedește că prin o împărțire dreaptă a cercurilor
electorale, prin votul universal acordat indivizilor
de 24 ani cu știință de carte țara ar avea 1) în
municipiile de o singură limbă 238 de deputați
unguri și 21 de naționaliști 2) în municipiile
amestecate 107 deputați unguri și 84 de deputați
naționaliști, totul deci 345 de deputați unguri și 105
naționaliști. Numărul deputaților unguri ar crește
încă prin faptul că s'ar cuceri multe cercari ne-
maghiare cari nu s'au trezit la conștiință națio-
nală.

Naționaliștii abea vor cuceri două treimi din
cercurile lor încât numărul de mandate națio-
naliste nu va trece peste cel mult 65—70 în fața
cărora să vor afla 380—385 de deputați unguri.

Precum să vede broșura nu condamnă
tendința maghiarizării însăși ci numai mij-
loacele ei de azi: corupțiunea, forța brutală
și desmoștenirea de drepturi. Dimpotrivă au-
torii ei nădăjduiesc să aducă asimilării noas-
tre cele mai bune servicii prin democratiza-
rea țării. Pentru aceia oricât de juste
ar fi argumentele ei, nu putem să aprobăm
cuprinsul și tendința broșurii.

Pentru noi votul universal nu poate fi
un scop ci numai un mijloc pentru realiza-
rea adevăratei libertăți și egalități naționale,
condiția de căpetenie pentru creiarea unei
vieți individuale românești și păstrarea na-
ționalității noastre.

turi fie dela universitate, fie din timpul cât a fost
judecător.

„Să mai treacă timp, — își zicea, — să mă
mai acimitez“.

Adevărul e, că el nu voia să pledeze, ci să ju-
dece procese, primia numai susținerea cauzelor
drepte și se supără foc când judecătorii nu erau
și ei de părerea lui.

Nici nu prea aveă apoi timp, ca să stea de
vorbă cu clienții, să studieze procesele și să se
pregătească pentru pledoarie.

Păstrase, ce-i drept, obiceiul de a se sculă de
dimineață, și Tereza eră la șase totdeauna gata
cu cafeaua cu lapte, pe care nime ca dânsa nu
știă s'o potrivească din zahar, din lapte și din
cafea. Păstrase însă și obiceiul de a
se plimbă după cafea, și fie vânt, fie ploale, fie
chiar și viscol, plimbarea trebuia să-i fie două
cesuri, căci pentru păstrarea bunei stări trupesti
și sufletești nu e nimic mai important decât să
faci dimineața o mișcare bună.

Pela nouă, când se întorcea dela plimbare, se
opria la cafeana, unde luă una turcească, — a-
cum, om mai matur, și-o permittea și asta, și să
cetească gazetele de dimineață, — iar un lucru,
de care nu se putea lipsi.

Pela unsprezece îl așteptă Tereza cu masa,
totdeauna frugală, mai ales mămăliguță, ouă, pește,
vre-o piurea mai ales de leguminoase, rar carne
mai ales de berbec, ceva iaurt și fructe. Se uită
cu viuă îngrijire la Tereza, care, femeie de vre-o
trezeci-și-septe de ani, se îngrășă, și grija lui cea
mare eră, ca nu cumva să înceapă și el a pune
grăsime.

La tribunal stetea până pela patru, apoi trecea
la bursă, unde se plimbă de ici până colo, trăgea

cu urechea, luă și dedea informațiuni, mijloacă
câte o afacere, apoi se întorcea acasă și până la
masă cetea reviste, edițiuni de seară ori frunzăriă
prin cărți ceea ce-l interesă.

În curând a ajuns figură pretutindeni cunoscută
și rar să mai nimeriă câte cineva, care nu știă,
cine e omul de statură mai mult decât mijlocie,
cu obrazii plini și rumeni, cu fața totdeauna bine
rasă, cu mustața îngrijită și cu un zîmbet batjo-
coritor pe buze, totdeauna bașjocoritor, deși nu-
mai rar de tot îi scapă peste buze vorbele »Pu-
toarea dracului!«

De unde să-i mai rămână timp și pentru casa
mea!?

Tocmai prin Septembrie a mai scăpat vorba
»Știi că e mare bătaie de cap cu casa voastră!?

— Trebuie să facem o operațiune bine chibzuită«.

Au venit apoi toamna cu ploile și iarna cu
ninsorile, și-a rămas, ca primăvara viitoare să
facem ce vom fi făcând — și ca combinațiune,
și ca meremet.

Noi amândoi numai rar de tot ne mai întâlnim.
Lasă, că trăiam în două lumi deosebite, dar mai
erau la mijloc și femeile, Alina și cumnată-mea,
care totdeauna și mai ales acum, de când cu
combinațiunea, care nu se făcea, se simțiau strâm-
torate în fața lui și-l strâneau de gât cu ceremo-
niile ce-l făceau. Dulceața obligată cu apă rece,
cafeluța, scusele neincetate, că e deranjată casa
și că copiii sunt neastâmpărați și murdari, —
toate-l făceau să între cu un fel de frică în casa
noastră și să se simtă ușurat când pleacă. Luă,
ce-i drept, și dulceața, și apa, și cafeluța, căci eră
chestiune de bunăcuviință să nu le refuze, dar
le luă cum lei otrava, căci eră dușman al tutu-
ror dulceturilor, apa o bea cu multă măsură, iar

Lupta pentru votul universal.

Nemții din Bănat pentru votul universal.

În »Sieb.-D.-Tagblatt« dnul Victor Orendi-Hommenau din Timișoara publică o corespondență despre atitudinea șvabilor față cu votul plural. Șașii sunt singurul popor căruia proiectul lui Andrassy poate să aducă un folos.

Printre șvabi el a făcut adevărate minuni. Ceeace n'au izbutit să facă nici cei mai distinși bărbați ai noștri, a făcut proiectul acesta: unirea românilor cu șvabi din Bănat. Aici autorul descrie adunarea dela Torac unde șvabi și românii s'au adunat pentru a protesta în unanimitate contra votului plural. Spune că a fost surprins auzind pe sătenii germani cum l-au întâmpinat cu strigăte: »Trăiască Orendi« și »Trăiască votul universal«, o dovadă că ideile partidului național german au pătruns în popor fără ca cineva să-l fi »aștit«.

Partidul național german a lansat un manifest iscălit de șeful lui, Dr. Ludwig Kremling, în care să declară cu toată hotărârea împotriva dreptului de vot plural. În zilele acestea partidul va organiza în numeroase comune germane din Bănat adunări de protestare. În sfârșit să urmează tratative pentru ca germanii să intre în antioaliția votului universal. Dl Orendi spune însă că nu este încă oportun de-a trada amănuntele acestei acțiuni.

Ungurii împotriva votului plural.

Partidul democraților din Budapesta a hotărât să convoace adunări împotriva votului plural. Să pare că nu socialiștii numai dar și partidele burghize să mișcă împotriva votului plural.

Socialiștii încă au ținut în capitală cinci adu-

cafeluțe luă numai două pe zi, una dimineața, după plimbare, iar alta seara după masă. Pe copii li vedeă apoi mai bucuros grămadă decât unul după altul.

»Lasă, doamnă! — zise el odată. — Copiii au farmec numai când se sbegulesc, țipă, se tăvălesc pe jos, răstoarnă tot ce le cade în cale, ca să resune casa de dânsii«.

»Zici așa, — întimplină Alina, — fiindcă lești prea binevoitor«.

»Nu, doamnă, — întimplină el par'că îndușat. — Mie-mi sunt foarte dragi copiii«.

»O zici fiindcă nu-i ai, stăruie Alina«.

»Ba fiindcă știu, că nici n'o să-l am, — grăi dânsul, — îmi sunt dragi ai altora«.

»Ce vorbă e aceasta, Spirule, — interveni eu. Ți-ai uitat vorba despre prima datorie a omului și a cetățeanului!«

»Ba tocmai că n'am uitat-o! — întimplină el. — Dacă n'am făcut-o când se cuvenia, nu mai pot s'o fac. — M'am împietrit, mă știu, c'am avut totdeauna multe tabieturi: am ajuns să am și mai multe și să țin morțiș la ele. Nu mai pot eu să-mi schimb rostul vieții și să mă supun vreunei alte voințe«.

»O să se supună ea!« — grăi Alina.

Splru ridică degetul.

»Nu, doamnă! — răspuse el. — Mă știu pe mine însu-mi: orișicât de greu mi-ar fi să mă lapăd de deprinderile mele, încă mai greu mi-ar fi să o văd pe ea făcându-și silă. Să stau acasă când ași voi să ies la plimbare? să ies când nu vreau? să fac vizite? să țin în toate amănuntele vieții mele seamă de alții? — Nu se poate, dnă, — nu se mai poate!« (Va urmă.)

Toate damele se facideal de frumoase prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

care adevăratele nenumăratele crisozi de mulțumită.

Face să dispară roșeața feței, piatrurile, petele de ficat și toate necurătenile pielii.

nări de protestare. Ziarul »Népszava« face apel către muncitorimea din Budapesta să se pregătească spre a face o mare manifestație pe străde în preseara deschiderii camerei.

Reforma electorală.

După știri autentice, contele Andrassy, ministrul de interne, în curând se va prezenta în ședintele partidului constituțional pentru a informa mai pe larg asupra proiectului de lege a reformei electorale. După toate probabilitățile proiectul va fi depus în parlament în partea întâiu a lunii Noemvrie.

Delegațiunile.

Delegațiunea ungară.

În ședința sa plenară de Joi, delegațiunea ungară a continuat desbaterile bugetului marinei, isprăvind cu discuția în general.

Președintele, contele Zichy, deschide ședința la orele 11. Înainte de a se intra în ordinea zilei, delegatul Babici-Gjalski Lyuba interpelează pe ministrul de războiu în chestiunea prigonirii lor ce se pun la cale împotriva sârbilor din Croația. Cere ca ministrul să împiedice ingerența forurilor militare în cercetarea pornită. În locul ministrului, care e absent, răspunde generalul Hoffmann, zicând că guvernul armatei nu cunoaște chestiunea decât din zăre, forurile militare nu se pot amesteca într'o afacere ce cade înafară de competența lor.

Raportorul Okolicsányi, arată că alimentația soldaților s'a îmbunătățit. Dela 1902 au tot sporit cheltuielile alimentației, ajungându se acum la limita extremă. Delegatul Szemere urgencează construirea de balane și de mașini de sburat. Constată că guvernul armatei nu introduce cu cererile moderne ale tehnicii. Delegatul Szabó cere și pe seama tob șarilor puști. Speră să se introducă culinele ambulante. Atinge apoi dăzderatele unguerești, nădăjduind împlinirea lor cât mai apropiată. Paște murgule! Vorbesc apoi Bakonvi și părintele Molnár. Molnár vorbește despre spiritul ireligios ce se încuibă în armată de odată cu învățăturile otrăvite ale socialismului; zice că în școalele militare să se primească numai tineri avuți.

Contele Nicolae Zichy așteaptă declarații liniștitoare din partea ministrului de războiu cu privire la starea spiritelor în Serbia. Întreabă că trupele dela frontăriile sârbești sunt îndejuns de întărite? Li răspunde generalul Hoffman, declarând că guvernul armatei e conștin de datorie sa de a apăra interesele dinastiei și ale monarhiei. Armata și-a împlinit și până acuma datorie cu eredință, nedumeririle sunt nefintemeiate. E autorizat să desmintă svonul că s'ar fi sporit trupele la granițele de către Serbia, precum și declarația în acest sens atribuită baronului de Aehrenthal. Guvernul armatei se va fagrijii în caz de lipsă de siguranța hotarelor țării, dar până azi încă n'a fost nevoie de măsuri extraordinare. Delegatul Eitner vorbește despre dorințele ce nutrește »națiunea« față de armată, dorințe de cari guvernele ce s'au perândat nu țin seamă, — deci respinge bugetul.

Desbateroa pe paragrafi se va începe Vineri, la orele 4.

Delegațiunea austriacă.

Secția militară a delegațiunii austriace, în ședința sa de ieri, a discutat de asemenea bugetul marinei.

Întrebat de raportorul secțiunei comandantul marinei, dl Montecuccoli, a declarat că în chestiunea pavilioanelor nu poate da deslușiri, neprimind dela guvernele cărora s'a adresat, încă înainte cu trei ani, nici un răspuns. Cere credite noi pentru construirea mai multor torpiloare.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Se capătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László, gyógyszertár — Makó Ujváros —

Arată că cheltuielile marinei sporesc și totuși n'am atins încă nivelul marinei state. Pentru apărarea părților litorale de războiu e de neprețuită însemnătate puternică. Delegatul Exner prezintă un proiect de rezoluție pentru înființarea unei școli de experiențe. Mai vorbește delegații: Latour, maior, Petelenz, Korosek și Stanek. S'au votat apoi bugetul, precum și proiectul gatului Exner.

Secțiunea externă a ținut de asemenea Joi. Raportorul Baquehem a prezentat și provinciilor ocupate. Delegatul Kramer dela ministrul de externe lămuriri despre bările intervenite în situația externă dela zeu încoace. La ordinea zilei urmează ședința provinciilor ocupate. Baronul de Burian ștrul finanțelor comune, declară că proiectul lege indicat în proclamație va fi în curând. Că anexarea s'a făcut la timp potrivit, do liniștea cu care a fost primită de către din Bosnia.

Baronul de Aehrenthal, vorbind despre externă declară că în chestiunea anexării evacuării sangeacului negocierile cu Turcia în curgere. Guvernele europene se ocupă de idea unei conferențe internaționale, dar che e încă în stadiul începutului; atitudinea față de conferență e îndeobște cunoscută.

rea de boicotare ce s'a pornit la Constantin împotriva noastră, în urma intervenției noastre plenipotențiar pe lângă guvernul încetat. Dl ministru nădăjduiește că curentul austro-ungar din Serbia va încetă încurând basadorul nostru a sosit azi la Belgrad și duim să putem menține atitudinea noastră până acuma față de Serbia și pe mal de

Raportorul Sustercici vorbește despre Bosnia; aspirațiunile ungarilor nu sunt de ved țăite, deoarece cele cuprinse în jurământul lui Ungariei, privesc numai Ungaria și pe ungar, și nu obligă pe împăratul Austriei. turile istorice adă accentuate de ungu vorbe în vânt. La anul 1370 Bosnia a regat independent, iar dela 1463 a ajuns stăpânirea turcească. Ungurii n'au mai drepturi la Bosnia decât croaiții; austriaci ei stăpâni azi în Bosnia și nici că le trez gând să iasă de acolo.

Wolf cere deslușiri cu privire la refer constituționale ce se vor introduce în Bosnia. Contele Latour spune, că Bosnia ar fi să formeze un teren unitar cu Dalmația și vința economică și în privința comunicațiilor vorbesc delegații Baernreither, Redlich și gel. Discuția s'a amânat pe Vineri.

Din străinătate.

Ședință furtunoasă în camera Franței. Se telegrafiază din Paris: Camera abordează ședința bugetului pe 1909. Discuțiunea au pri nerală este închisă. În urmă Camera ia în ceară bugetul justiției și interpelarea lui cu privire la art. 446 din oodul instrucțiunilor miniale. Oratorul afirmă că țara este turb de revelările oarecărora ziare în această (Strigătele la extrema stângă și la stânga la vocea oratorului să nu se mai audă). Bietry că trădarea Casației este stabilită și feliia promotorii campaniei cari au relevat-o. (Aplauze la dreapta, invective la stânga). Bietry cerând guvernului să urmărească pe acuz magistraților; el însuși este gata de a imunitatea sa parlamentară. (Nouă aplauze, protestări.)

Ministrul Briand răspunzînd zice că se înce a se crea o legendă de falș pentru a se chide o afacere deja terminată în condiții fac onoare magistraților. (Aplauze). Briand că magistrații dela Casație sunt mai presă ataturile unor demenți atinși de alienațiune

— I borcan de cremă Ideal 1 cor. — Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70

Comandele prin postă se satisfac repede și pu

Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziziunea internațională din 1870 cu medalia de aur, cu crucea franceză și cu diploma de distincție.

Prin această campanie naționalismul rău își probează neputința. (Aplauze la stânga, la dreapta) Dacă cineva trebuie pus la această nu va fi președintele Ballot Beauvois. Magistratii Casației au interpretat în afara Dreyfus art. 416 ca și în celelalte cazuri. Juriul lui Dreyfus au făcut un falș. Violența acestei mărește popularitatea Casației. (Aplauze).

...răspunzând, zice că ministrul s'a făcut un unni trădător. (Toate băncile din stânga aplaudă pe orator. Se aplică oratorului cenșuri continuând tratează pe magistratii Casație de falșificatori și de prevaricatori.

...era consultată de președinte votează eschivă temporară a lui Bietry, care refuză să pălăieze la tribuna. Ședința este suspendată în mijlocul vii agitațiuni. La redeschiderea ședinței restabilește ordinea și se votează cu 436 voturi contra 47 o ordine de zi prin care se condamnă odioasa campanie de injurii în contra magistratilor Casației și se aprobă declarațiile sale.

...se începe în urmă discuțiunea bugetului justiției și se adoptă toate capitolele justiției și culmea, ședința este ridicată.

Criza orientală.

Misluna vlttoarei conferențe europene.

...și a »Agenției Havas« spune că dl Iswoleski plecat dela Paris mergând la Berlin și apoi la Viena. Sferile autorizate afirmă că Iswoleski a stabilit la Londra și la Paris un acord preliminar de vederi între Rusia, Anglia și Franța, în vederea misiunii vlttoarei conferințe.

...Berlin va trebui să stabilească acelaș acord cu Germania, deoarece un acord al tuturor puterilor este neapărat înainte de convocare. Vedea de două a lui Iswoleski la Paris va conștientiza de o turnură mai favorabilă afacerilor și a permis lui Iswoleski să coopereze cu soană la acțiunea pacifică a cabinetului care este pe deplin aprobată de Rusia.

Asigurări de pace.

...Constantinopol. Ministrul de externe răspunde la întrebări privitoare la ședința consiliului miniștrilor ținută ieri seara a declarat că ședința a deliberat asupra programului conferinței dar că nu a luat o deciziune definitivă. Subiect de răspuns al Porții se află în redacție azi va fi sfârșit probabil. Ministrul a declarat deja de două zile aude despre negocierile directe cu Bulgaria și despre sosirea diului dar nu posedă nimic oficial. Increderea în pace pare a continua, Poarta fiind avizată și celelalte Puteri au făcut demersuri la Poartă și au primit asigurări. De asemenea comitetul turc din Sofia și comitetul junilor turci au primit asigurări în această privință. Poarta a luat ca măsurile militare de până acum nu sunt normale. Reinvoiaea artileriei și completarea depozitelor de munițiuni sunt decise deja de două ani. Convocarea nizamilor nu are de scop decât sporirea efectivelor trupelor de linie iar în vederea redițiilor este în vederea exercițiilor. Nu trebuie deci vorbi despre mobilizare. Această decizie este împărțită de ambasade.

...nitrov Stoianovici și ceilalți delegați bulgari au venit azi și au avut întrevederi cu marele vizir și ministrul de externe.

Căile ferate orientale.

...asigură că guvernul bulgar, care chiar de acum nu a voit a recunoaște dreptul de protejție al Turciei pe liniile din Rumelia de răstă este gata să negocieze în acelaș timp și răscumpărarea dreptului de exploatare și de proprietate, sau cu societatea de construcție sau cu guvernul din Constantinopol.

Guvernul va cere consimțământul Porții în această privință și speră că îl va primi în curând.

Guvernul a primit felicitări din partea guvernului muntegrecan cu ocaziunea proclamării regalului.

Confirmarea mobilizărilor turcești.

Constantinopol. Răspunzând întrebărilor ce i-s-au făcut de diplomație, marele vizir a confirmat pregătirile militare, motivându-le însă ca operațiuni de manevre. Cercurii Porții cred azi cu mai multă convingere că pacea va fi menținută. Aceasta s'ar dator demersurilor Angliei și Franței la Sofia.

Conferința bulgaro-turcă.

Sofia. S'a ajuns la un deplin acord cu privire la chestiunile în litigiu între delegații comitetului central turc și comitetul federal. Un protocol comun, insistând asupra necesității de a se evita războiul turco-bulgar, a fost iscălit. Printre altele guvernul celor două țări sunt invitate a trimite delegați însărcinați a găsi formula pentru aplanarea diferendului.

Protocolul a fost remis ieri guvernului bulgar iar astăzi va fi publicat la Sofia, Constantinopol și Salonic.

Ziarele spun că delegații tineri turci ar fi declarat în cursul deliberărilor cu comitetul federal, că Poarta va recunoaște și va executa angajamentele luate aci.

În cercurile oficiale se asigură că un delegat al guvernului bulgar a plecat incognito la Constantinopol spre a negocia asupra chestiunilor pendente cu cercurile turci dirigitoare.

Sobrania a fost convocată pe ziua de 28 Oct. în sesiune ordinară.

Programul vlttoarei conferințe europene.

Londra. Agenția Reuter află că programul care va servi eventual de bază deliberărilor conferinței este actualmente obiectul discuțiilor și cercetărilor marilor puteri; Italia a și aderat la acel program.

Agenția Reuter mai este autorizată a declara că nici chestiunea Dardanelor nici anexarea Cretei nu vor fi supuse conferinței dar vor fi tratate conform cu dorințele Turciei.

În fine Agenția Reuter află că reprezentantul bulgar la Londra a informat guvernul englez că este oficial însărcinat de guvernul său să dea asigurări pozitive și categorice că Bulgaria va face tot posibilul spre a evita un războiu cu Turcia.

NOUTĂȚI.

ARAD, 23 Octomvrie n. 1908.

— Vremea s'a schimbat de ieri, din frig și vânt cum fusese, de azi dimineață o ploaie abondantă cade, ceea ce va face foarte bine sămănăturilor. Din România primim știrea că și acolo plouă de mai multe zile.

— **Atentat asupra d. lui Goga.** „L'Indépendance Roumaine“ primește despre atentatul încercat asupra d. lui Goga informația că — după părerea publicului din Sibiu — făptuitorii necunoscuți ar fi fost niște jandarmi, dintre cei cari luaseră parte la adunarea din Rășinar.

— **Panamistiții din Budapesta.** Abia s'au calmat valurile cauzate de afacerea Latkócy și s'a descoperit o altă serie de furtișaguri și mituiri, de astădată la serviciul de apă al capitalei. Vinovatul principal este directorul Kajlinger Mihály despre care s'a dovedit deja că primea mite sub titlul de dar în sumă de 18000 și 28000 coroane. Cercetarea o face Sándor László căpitan de poliție.

— **Rugarea ciangăilor din Bucovina.** Ciangăii din comuna Andrásfalva (Bucovina) au cerut zilele acestea capitalei Budapesta ca să li-se trimită un steag treicolor unguresc. Capitala le-a împlinit dorința iar ziarele ungurești sunt însuflețite de aceasta. E frumos simțul iubirii de patrie al ciangăilor, nu-i vorba. Dar, dacă și noi românii am cere din România să ni-să trimită steagul nostru treicolor, ziarele ungurești ar vărsa foc și ar striga în gura mare la „trădare“! Căci așa-s ciudățeniile mentalității șoviniste.

— **Desființarea cancelariei bosniace din Budapesta.** De vre-un an și jumătate bosniicii și herțegovinenii aveau cancelarie permanentă la hotelul „Continental“ din Budapesta. Scopul acestei cancelarii mohamedane eră să cante legături cu șefii partidelor politice maghiare, — Indosebi cu partidul independent. În fața situațiunii schimbate, dar mai ales că s'au convins despre zădărnicia de a putea lucra cu ungurii, mohamedanii de națiune sârbească, au desființat cancelaria. E caracteristic să facă acest lucru tocmai atunci când ungurii accentuează mai tare dreptul lor la anexarea Bosniei și Herțegovinei.

— **Baritonul Nicole Corfescu,** cântă de mai multă vreme în Constantinopol unde Uniunea Franceză l-a primit cu mare entuziasm și a cercetat toate concertele aranjate de dl Corfescu. Primim ziarul „La Turquie“ de Sâmbăta trecută, care aduce un lung raport despre ultimul concert dat de dl Corfescu. Jurnalul francez îl laudă foarte mult spunând că d-sa a încântat publicul atât prin felul cum cântă, cât și prin atitudinea din fața publicului. Zice că e un cântăreț talentat, având o voce de bariton clară și puternică și întreg repertoriul l-a executat cu o căldură care denotă o bună școală. D-sa a cântat „Du bist die Ruh“ de Schubert, din „Lacmé“ de Leo Delibes, din „Balul mascat“ Verdi, din opera „Herodiada“, „Givconda“, „Tannhäuser“ și „Regele de Lahore“, toate cu atâta forță, căldură și pricepere încât publicul entuziasmat i-a făcut cele mai călduroase ovățiuni. D-sa a fost acompaniat de pianistul curții regale din București, dl T. Fachs.

— **Un atlet ungar bătut.** În ciroul Sidoli, care acum se află în București, alături s'au luptat atleții Padubny (rus) și Czája (ungur). Czája s'a folosit de apucături neiertate, dar cu toate acestea a fost învins. Infuriat a început a-l lovi cu pumnii pe Padubny. Publicul, iritat de apucăturile neiertate, a alergat pe arenă bătându-l pe Czája cu bățele și lovindu-l cu pumnii. Poliția a intervenit potolind lumea dar a oprit pe Czája de a mai păși pe arenă.

— **Boicotarea industriei maghiare.** De când cu anexarea Bosniei și Herțegovinei în Turcia s'a pornit un curent anti-maghiar. Marele case comerciale și industriale din Constantinopol intrerup legăturile de până acum. Astfel reuniunea industrială maghiară a primit următoarea adresă:

Constantinopol, 16 Oct. 1908.

Domnii mei,

Revoltați de brutalitatea cu care guvernul dv. tratează contractele internaționale, intrerupem orice legătură cu țara d-voastră și toate comerziile de până acum le denunțăm prin aceasta.

Mehmed Caracah.

În cercurile industriale maghiare a produs multe îngrijorări adresele de felul acesta care devin tot mai dese. Industriații maghiari s'au adresat conjuratului și e probabil că se vor naște o mulțime de procese.

— **Intrecerea de baloane în Germania.** „Nat. Zeitung“ dă o hartă a drumurilor făcute de cele 23 de baloane ce au luat parte la intrecerea dela 11 Octomvrie st. n. Au plecat dela Schmar-

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

gendorf, lângă Potsdam (Berlin). Unul a făcut numai 2 km., »Helvetia«, 1200 km., a debarcat pe uscat în Norvegia și a câștigat premiul. »Busley«, balon german, a făcut 1110 km., dar a căzut în apă.

— **Academia franceză.** — În ședința de Joi a Academiei franceze prezidată de dl Albert Vandal asistat de domnii Hanotaux și Thureau-Dangin, secretar perpetuu, s'a citit scrisoarea d-lui Georges de Breville, publicist, care declară că își pune candidatura la fotoliul lui Gaston Boissier.

Această nouă candidatură modifică dupăcum urmează lista candidaților la fotoliurile actualmente vacante.

La fotoliul lui Gebhard d-nii: general Bonnal, R. Poincaré și G. Schlumberger.

La fotoliul lui L. Halevy d-nii: E. Brioux A. Capus și G. de Porto-Riche.

La fotoliul lui F. Coppée d-nii: E. Haraucourt, Charles de Pomairols, A. Dorchain Ernest, Daudet și Jean Aicard.

La fotoliul lui Gaston Boissier d-nii: Stephen Liegeard, R. Doumic, Gustave Schlumberger, Jean Aicard și Georges de Breville.

Academia franceză n'a hotărât încă nimic privitor la data recepțiunii celor trei nou membrii aleși de curând și la eleccțiunile pentru cele patru fotoliuri vacante.

— **Clădire urlașe cu debarcader pentru baloane și aero-plane.** Arhitectul Gui King din Philadelphia (Statele-Unite), văzând că ziua când vom putea călători în văzduh se apropie, dupăcum călătorim pe șosele cu automobilele, a luat o hotărâre foarte înțeleaptă. La clădirea cu zeci de caturi ce face, a construit pe acoperiș o platformă lungă de o sută și lată de o sută de metri. Vor putea deci să-și aibă aci adăposturile trebuitoare atât baloanele cât și aeroplanele.

— **Avorturile.** La Paris s'a ținut decurând un congres de obstetrică, Printre moțiunile votate — sunt și la aceste întruniri științifice „moțiuni“, — cea mai însemnată este cea privitoare la „avortarea criminală“, care a ajuns o adevărată plagă ce se întinde tot mai mult prin orașele mari din toate țările, cu atât mai mult cu cât crima această găsește apărători până și în literatură, teatru, și chiar în unele scrieri medicale.

Congresul afirmă că statisticele tuturor ginecologilor sunt foarte alarmante, în această privință. În avorturile provocate s'a observat un fapt nediscutat: de foarte multe ori se întâmplă accidente de cea mai mare gravitate, ori câte precauțiuni s'ar lua, și ori care ar fi tehnica întrebuițată.

Prin urmare este cu desăvârșire greșită credința că dacă avortul ar fi provocat de un medic, prin asta e mai puțin primejdios.

Tot statisticele mai spun că, în marea majoritate a cazurilor, femeile cari avortează rămân bolnave pentru multă vreme; în 2/3 din cazuri, boli foarte grave pun în primejdie viața femeilor, cari nu mai pot lucra luni întregi, ba chiar și ani. Cele cari nu sunt ucise, rămân infirme.

Din toate aceste constatări, făcute de cei mai mari savanți în arta obstetricală, reiese învederat că avortul este incomparabil mai primejdios decât nașterea normală, la termen.

S'a constatat, — și câte cazuri au rămas necunoscute statisticianilor! — că a treia parte din copiii cari ar trebui să se nască, sunt astfel distruși. Societatea obstetricală din Franța a hotărât înființarea unui comitet internațional permanent, spre a se căuta și a se studia măsurile ce sunt de propus puterilor publice, față de această stare de lucruri îngrijitoare.

La noi situația, în orașe, nu e mai bună. Un proces judecat de curând în fața juraților din Ilfov, a arătat tuturor cât de răspândite din nenorocire sunt aceste indeletniciri criminale, în oate clasele societății noastre. De aceea, iniția-

tiva luată de savanții francezi ne interesează de aproape și pe noi.

— **Rudyard Kipling despre doctori.** Cel mai vestit romanțier și poet englez zice în cuvântarea lui din urmă la deschiderea cliniceii dela spitalul Middlesex în Londra: »Omenirea se împarte în doctori și bolnavi. Toți bolnavii sunt mincinoși de frunte, cât e vorba de suferințele lor. Bolnavul scoate pe doctor ca luptător în locu-i. Vrea să fie între el și boli cât mai mulți apărători bine pregătiți. Moartea învinge la urmă, dar datorită doctorilor e să ne scoată condiții cât mai onorabile dela ea, dupăce vor târăgăni-o cât mai îndelung și alind-o să poarte războiul cât mai cu metode civilizate. Lumea a hotărât de mult că doctorul nu trebuie să aibă ceasuri hotărâte de muncă și că îl poate scula dela masă, din pat, abia de i-se îngăduie și lui să fie bolnav. La toate nenorocirile, holeră, ciumă, tot felul de epidemii războasie, doctorii trebuie să fie în frunte și la locul primejdiei. E lege că trebuie să mântuiți pe alții. Nu e să vă mântuiți pe voi înșivă. Cu alte cuvinte: *sunteți o clasă privilegiată*«.

— **Cele mai bune Stradivarius din lume.** Muzicantul englez C. I. Oldham mort în 1907 poseda 4 Stradivarius cele mai bune din lume. Defunctul amator a lăsat una statului, în cazul când nu s'ar prezenta un amator care să dea pentru dânsa 75.000 lei. Această vioară a fost fabricată în 1690 iar în 1764 fu vândută cu 1000 de lei. La 1888 a fost cumpărată pe preț de 25.000 lei. O altă vioară pe care Oldham a lăsat-o lui „British Muzeum“ a fost fabricată în 1722 la 1836 prețul ei se urcase la 4000 de lei, iar după câțiva ani a ajuns la 25.000 lei.

În afară de aceste patru viori Oldham mai avea un violoncel din 1700 — o raritate. Numai curtea spaniolă posedă unul la fel. Toate zărele care povestesc cele de mai sus regretă că aceste instrumente stau în muzee în loc să facă deliciul acelor cari doresc să audă o muzică fină.

— **Memoriile lui Loie Fuller.** Loie Fuller celebra dansatoare și-a publicat de curând memoriile sale sub titlul: »Cincisprezece ani din viața mea«. Prefața e scrisă de Anatole France care se arată entuziasmat față de această admirabilă artistă. A. France a descoperit într'ânsa o fină inteligență și o admirabilă concepție asupra artei. Subiectul favorit al conversațiilor sale — spune celebrul romanțier francez — e divinitatea. Profund religioasa Loie Fuller ar fi devenit o savantă dacă în ea nu învingea artista. Ce fericire să o cunoști! »Voi admirați de departe, în somn — termină A. France — o figură eterică asemenea în grație acelor dansatoare din Pompei acoperite de un văl ușor cari se văd în picturi, și într'o bună zi vă întâlniți cu această apariție în viața reală și nu bănuiți că sub haina ei ușoară, vaporosă se ascunde o ființă plină de spirit cu o inimă caldă, un suflet puțin cam mistic, filozofic, religios și atât de nobil«.

Economie.

Convenția comercială cu Austro-Ungaria. După cum se anunță din Viena, tratativele privitoare la încheierea convenției comerciale dintre România și Austro-Ungaria au început zilele acestea.

Din partea austro-ungară se observă oarecare grabă, de a se ajunge cât mai curând la o înțelegere cu noi, cu atât mai mult, că interesele industriale austriace, din cauza boicotării mărfurilor în țările balcanice și în Turcia, se găsesc foarte periclitate, în cât delegații austro-ungari au mare teamă, ca să nu piardă și târgul românesc.

Ziarul »Neue Freie Presse« se face ecoul dorințelor cercurilor industriale austro-ungare, când

pledază pentru grabnica încheiere a conveției, prin următoarele puțin optimiste cuvinte: »Cu privire la faptul, că situația politică în general, e nesigură, domină în ambotezările noastre, convingerea, că foarte strânsa prietenia dintre Austro-Ungaria și România, după cum s'a vădit o de curând baronul de Aehrenthal, va găsi un teren propice, va contribui să se încheie tratativele, trecându-se peste multe greutăți serioase.

Firește, admit și delegații români, că tendințele agrare ce se manifestă la țere dintr'o parte și alta, tratativele vor fi mult mai dificile. Totuși există în ambele părți o înțelegere, că încheierea tratatului comercial se va face mai curând, va fi spre mare folos al ambelor țări«.

Iar din sorginte bucureșteană autorizați vinez primește știrea, că guvernul român a delegaților săi instrucțiuni severe, de a obține concesionul, în ce privește principalele, pe cari România le ridică la încheierea unei convențiuni veterinare, și relativ la importul de vite, în special taurii și cămilele, ceea ce ar putea agrava urmare, înțelegerea.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta, 22 Octomvrie

INCHIEIEREA la 1 ORĂ și jum.

Grâu pe Oct. 1908 (100 kg.)	23 90
Săcară pe Oct.	19 80
Cucuruz pe Malu	15 10
Ovăs pe Oct.	17 08

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul

Orâu nou	
De Tisa	23 K. 45—24 K.
Din comitatul Albel	23 » 25—24 »
De Pesta	23 » 25—24 »
Bănățenesc	23 » 35—24 »
De Bacica	23 » 35—24 »
Săcară	19 » 60—19 »
Orzul de nutreț, cvalit. I.	15 » 85—16 »
» de cvalitatea II.	15 » 50—15 »
Ovăs de I.	16 » 75—16 »
» de II.	16 » 35—16 »
Cucuruz vechiu	17 » 70—18 »

BIBLIOGRAFIE.

Noua revistă română de sub direcția Rădulescu-Motru profesor la universitatea din București, care va apare la 12 Octomvrie, și următoarele articole în interesantul său număr: A. D. Xenopol: Situația în statele balcanice; Rădulescu Motru: Tirania politică și opinia publică; Tigara-Samurcaș: Artă la români. Mișcarea literară și științifică. Un articol de un frânt de război în chestia magistraturei.

Noua revistă română și-a asigurat colaborarea dlui Sanielevici, care în numărul 2 al acestei reviste va publica un articol: Psihologia omului și părul roșu.

Poșta Redacției.

Văd. P. de P. Beiuș. Carte de bucată I. și II. de Zotti Hodoș să găsește la librăria hidocezană în Caransebeș (Karánsebes).

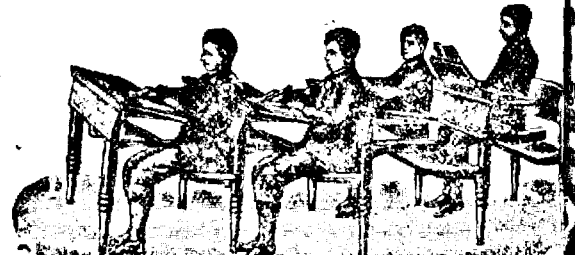
Poșta Administrației.

Petru Petrângenariu, Zlatna. Am primit abonament pe sem. II. 1908.

Redactor responsabil Constantin Săvulescu Editor proprietar George Nichol.

Bănci de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de biurouri
și fabricare de instrumente gimnastice.
Catalog de prețuri gratuit și poșta franco.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARA

ACTIV

1908.

27 Septembrie. 4 Octombrie.

100200004	Reserva metalică Aur	90573710	128089471	127873710
41005000	" " Trate Aur	37300000	390035	397564
	Argint și diverse monete		71371298	71948997
	Portofoliu Român și Străin		31651335	34045265
	*) Impr. contra ef. publice	16818600	11999924	11999924
	" " " " In cont curent 17226665		15465553	15465553
	Fonduri publice		3201621	3201621
	Efectele fondului de rezervă		5955652	5955686
	" " " " amortisarea imob. și material		700712	700842
	Imobili		442740	539000
	Mobilier și Mașini de Imprimerie		107512784	104077759
	Cheltueli de Administrațiune		—	—
	Deposite libere		26901121	28319220
	" " " " & provizoriu		30885382	26843742
	Compturi curinți		434567628	431368883
	Compturi de valori			
			12000000	12000000
			24963687	24963687
			3764514	3764514
			283171180	283311250
			2190642	2190642
			964821	1061031
			—	—
			—	—
			107512784	104077759
			434567628	431368883

PASIV

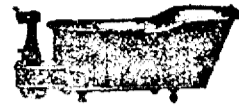
	Capital			
	Fond de rezervă			
	Fondul amortisării imobilelor și material			
	Bilete de Bancă în circulațiune			
	Profituri și pierderi			
	Dobânzi și beneficii diverse			
	Compturi curinți			
	" " " " & provizoriu			
	Deposite de retras			

Scomptul 5%. *) Dobânda 5 1/2%

In Sibiu (Nagyszeben).

Vanele de baie Stuchlich

O piesă e numai cu 40 de cor.

Incălzește în 3/4 de oră 150 de litri de apă, pentru care consumă ca combustibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn.

O vană de neîncălzit numai 24 cor.

Lungimea fundului vanei 122 cm.

:: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::

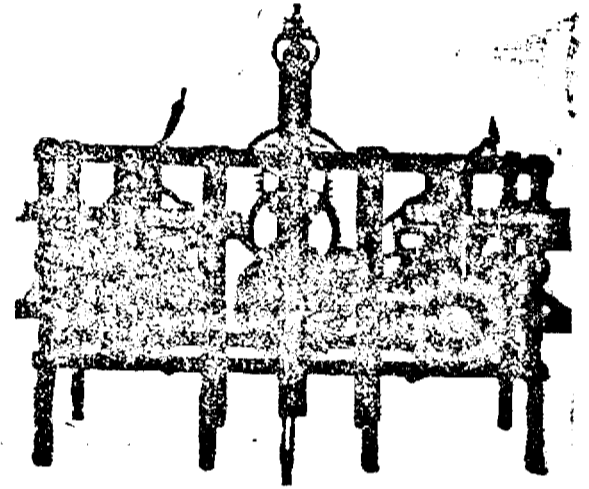
Comandele se efulesc imediat și se trimt cu rambursă.

Gustav Stuchlich

Entengasse 17. HERMANSTADT. Saggasse 15

MEZEY DEZSO, olasornicar de turnari. ORADEA-MARE, str. Szent János nr. 820.

Am onoare a strage atențiunea on. public asupra atelierului meu olasornicar de turnari unde se fabrică olasornice excelente al căror mechanism a fost premiat la mai multe expoziții, cu roatele principale făcute din metal roșu, cu fuse separate mobile, cari înlesnesc trageroa olasornicului și sârma care ține greutatea e din fer tin-cuit provăzut cu suluri de fer și cu șuruburi cari regulează pendula. Mă anavez a arangea olasornice de turn-gata, pe lângă garanție și rezponzabilitate, despre mergerea exată a olasornicelor garantez.

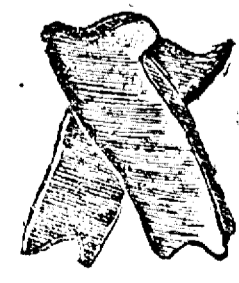

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de fâlp, fabricația proprie de partea de sus a ghetelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsec cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pele al lui

Gyöngy Sándor
BUDAPEST III., Tavasz u. 1

Distins cu diploma de recunoștință :: în anul 1904. ::

Catalogul ilustrat a prețurilor gratuit.

Casa de păstrare în Dezna
societate pe acții.

va începe activitatea în 25 Octomvrie 1908. se ocupă cu toate afacerile de bancă, special: primește depuneri spre fructificare cu condițiuni favorabile, acordă împrumuturi obligațiuni cu garanți, împrumuturi pe valoare, împrumuturi pe cambii cu acor-hipotecară și escomptează cambii cu subscrieri.

DIRECȚIUNEA.

Zénithul de gumă

deja după câteva zile s'a dovedit prin mli de scrisori de recunoștință dovedește că

specialitățile (preservative)

pentru dame și domni, inventate sub numele Zenith sunt cele mai de încredere, nu strică sănătatea, oeeace eră defectul celor de până acum.

Prețul: 1 duzină de Zénith pentru domni 8 cor., 1 bucată Zénith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la numele Zénith, căci numai stuncul e veritabil, dacă e provăzut cu marca Zénith. — Se trimite în străinătate și în țară pe lângă cea mai mare discreție, recom. și cu rambursă.

Agentura principală în Ungaria:
DEUTSCH IZIDOR

magazin de instrumente medicale și pentru îngrijirea bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

Oltoiuri de struguri

expediază, garantând de soț asortiment bogat, care de ani e recunoscut de primii și cel mai frainic:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep
proprietar: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

Poffiti și cereți prețuri curente ilustrate!

Din prețul curent se pot oeli scrisori de recunoștință din toate părțile țarei; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai întâlu informațiuni dela persoanele cunoscuta așa verbal ca și în scris, despre încrederea ce pot avea în ferma de sus.

CONCURS

Cugir (Kudzsir) com. Hunyad se anconcurs pentru ocuparea unui post învățător-învățătoare la școala comunală, cu termenul de concurs 25 Noem- st. n. cu următoarele emolumente:
Salar fundamental 800 cor.
Cvintvialele recerute.
Locuință în natură ori 100 cor.
jug. grădină și relut de grădină 30
3 stângini lemne de fag.
Ceice doresc să ocupe acest post, să-și ainteze rugările provăzute cu toate docu- mentele la scaunul școlar comunal.
De competat numai indivizi de religiunea cat pot competi, și vor fi preferili cân- țării și ceice posed vre-un instrument muzical.

Cugir, la 22 Octomvrie 1908.
Direcțiunea școalei comunale.

Șuncă și salamă, carne
afumată, cârnăței, slănină
papricată și afumată

precum și alte

specialități de afumături

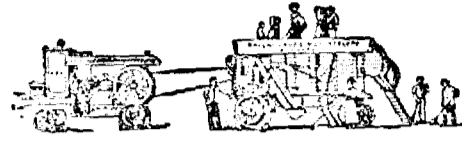
trimite cu prețuri moderate și prompt

THEIL JÓZSEF

fabrică de afumături
Mediaș (Medgyes).

Premiat cu primele 16 premii în anii 1902, 1903

Kállai Lajos fabricant de mot
BUDAPEST, VI. Gyár utca 28

Fiecare în interesul propriu, dacă cere preț-curent și explicații despre aceste
cu motor de benzină recunoscute în toată țara de cele mai bune, precum și despre alte mașini

Fabrica de motoare a lui Kállai Lajos, în anul acest
din nou decorată cu medalie de aur de stat.

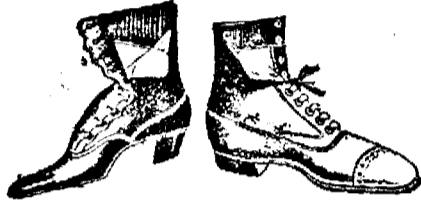
Motoarele lui de ben

treerătoarele cu locomobil de l
au fost distinse la toate expozițiile cu medalie

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

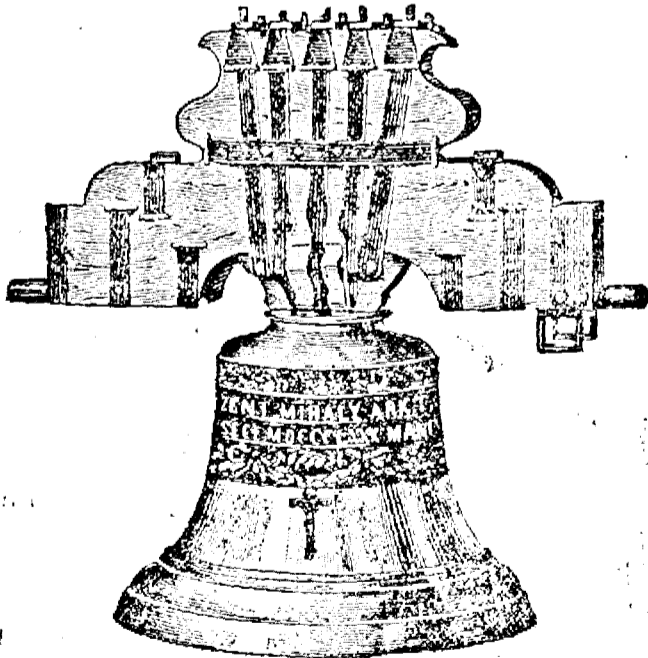
Ghete de șevro pentru domni . . .	K 11.—
„ „ box „ „ . . .	K 11.—
„ „ șevro pt dame cu bumbi . . .	K 10.50
„ „ „ „ „ cu șirete . . .	K 9.50
Jumătăți de șevro pentru dame . . .	K 8.—
Ghete tari de muncitori dela . . .	K 4.80
Ghete de copii dela	K 3.—

Material de I-a clasă.

MICHAIL MANCHEN

vărsătoriu de campane (clopote)
de construcția cea mai nouă cu sul sucitor
în Sighișoara (Schässburg-Segesvár)

„ „ PIAȚA DE SUS NR. 168. „ „

Firma aceasta există dela anul 1822 și să bucră de un renume bun; să
recomandă deci tuturor comunităților bisericăști pentru

a lăsa și repara clopote

de toată mărimea cu coroane de stejar ori fer legat; face și sonne de
clopote din fer bătut pentru unul sau mai multe clopote cu prețurile cele
mai convenabile. Comandele să efectueze și în depărtare. Clopote mai mici
sunt totdeauna gata. — — — Solvirea prețului să primește și în rată.

Bănci

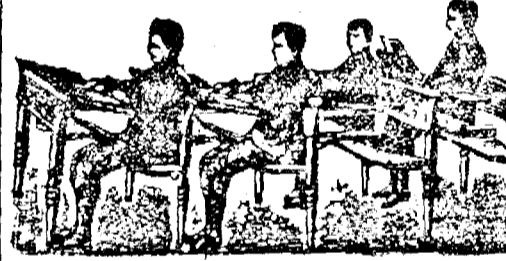
de școală

de diferite sisteme,
mai ales se reco-
mandă cele solide
și ieftine, bănci de
școală cu două lo-
cări de șezut

Patent Pfarer I. Konnerth acestea au un pult tare, distanț
mală, călimar de cerneală portativ, și un sistem simplu de întors
prin ce e ușor de a se curăți școala și se pot comanda în șar
rimi. Modele se trimit la dorință. Bănci de probă sunt în a
de măsur al lui

Nagyszeben, Elisabethgasse 53.

Wilhelm Con

Cea mai ieftină sorginte
— — — de cumpărat

mănuși

AUGUSTIN ALBRECHT

(mai înainte Cseh Katalin)

ARAD, STR. SALACZ Nr. 1

◀ Cumpărare de ocazie excepțională.

Mănuși de glacie de dame dela 1 fl. 20, mănuși de glacie
Suedia pentru domni dela 1 fl. 30, mănuși pentru militari
— — — 80 cr. Irigatoare dela 1 fl. 50 cr. — —

Bretele de pantaloni pentru domni și copii,
tori de hemie, suspensori, bandage de abdomen
Specialități de gumă preservative în mare asort